EB Akademi

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu

Konu Anlatımı · EKYS 2027

www.evrakburada.com/657-sayili-kanun-konu-anlatimi

evrakburada.com

1 Kapsam, Amaç, Temel İlkeler ve İstihdam Şekilleri

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu (1965) — Devlet memurlarının hizmet şartlarını, niteliklerini, atanma ve yetiştirilmelerini, ilerleme ve yükselmelerini, ödev, hak, yüküm ve sorumluluklarını, aylık ve ödeneklerini ve diğer özlük işlerini düzenler (md. 2).

Kapsama girenler (md. 1)

Genel ve özel bütçeli kurumlar, **il özel idareleri, belediyeler**, bunların kurdukları birlikler ve döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan fonlar, kefalet sandıkları vb. kurumlarda çalışan memurlar.

Kapsam dışı (özel kanuna tabi)

Anayasa Mahkemesi üyeleri ve raportörleri · **hâkim ve savcılar** · Danıştay ve Sayıştay meslek mensupları · **üniversite öğretim elemanları** · Devlet Tiyatroları, Opera-Bale sanatkârları · subay, astsubay, uzman erbaş · **Emniyet mensupları**.

Temel ilke (md. 3)	Anlamı
Sınıflandırma	Kamu hizmeti görevlerini ve memurları, görevlerin gerektirdiği nitelik ve mesleklere göre **sınıflara** ayırmak.
Kariyer	Memurlara, yetişme şartlarına uygun olarak sınıfları içinde **en yüksek derecelere kadar ilerleme** imkânı sağlamak.
Liyakat	Göreve girme, ilerleme-yükselme ve görevin sona erdirilmesini **liyakat sistemine** dayandırmak ve memurlara bu konuda **güvenlik** sağlamak.

İstihdam şekilleri (md. 4): Kamu hizmetleri **memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler** eliyle gördürülür (4 istihdam şekli). Memur: asli ve sürekli görevleri yürüten; sözleşmeli: zaruri hâllerde özel bilgi-ihtisas gerektiren işler; geçici personel: bir yıldan az süreli mevsimlik/geçici işler.

Ezber: 3 temel ilke → **S**ınıflandırma · **K**ariyer · **L**iyakat ("SKL"). 4 istihdam şekli → memur · sözleşmeli · geçici personel · işçi. Hizmet sınıfı sayısı: **12**.

2 Ödev ve Sorumluluklar, Haklar, Yasaklar

Sadakat (md. 6)

Anayasaya ve kanunlara sadakatle bağlı kalmak. **Asli memurluğa** atandıktan sonra **en geç bir ay** içinde merasimle yemin edilir; **Yemin Belgesi** özlük dosyasına konur.

Tarafsızlık (md. 7)

Memurlar **siyasi partiye üye olamaz**; dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ayrımı yapamaz; siyasi ve ideolojik amaçlı beyan ve eylemde bulunamaz.

Amirin sorumluluğu (md. 10)

Maiyetindeki memurları **yetiştirmekten**, hâl ve hareketlerini takip ve kontrol etmekten sorumludur; hakkaniyet ve eşitlik içinde davranır.

Kişisel sorumluluk (md. 12)

Memurun kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizliğiyle idare zarara uğrarsa zarar **rayiç bedel** üzerinden ödettirilir. Kişiler kamu görevinden doğan zararları için **memura değil kuruma** dava açar (md. 13).

- **Mal bildirimi (md. 14):** Kendisi, eşi ve velayetindeki çocuklarının taşınır-taşınmaz malları, alacak ve borçları için verilir.

evrakburada.com

- **Basına bilgi (md. 15):** Memurlar kamu görevleri hakkında basına, ajanslara, radyo-TV'ye bilgi veya demeç veremez; bilgiyi **Bakanın yetkili kılacağı görevli**, illerde **valiler** verir.

Genel haklar (md. 17-24)	Yasaklar (md. 26-31)
Uygulamayı isteme · **güvenlik** (kanundaki hâller dışında memurluğa son verilmez) · emeklilik · **çekilme** · müracaat, şikâyet ve dava açma · **sendika** kurma · izin · kovuşturmada özel hükümler · **isnat ve iftiraya karşı koruma** (merkezde en büyük amir, illerde vali savcılıktan kamu davası açılmasını ister)	**Toplu eylem ve grev** yasağı · **ticaret ve kazanç getirici** faaliyet yasağı · **hediye alma**, menfaat sağlama yasağı · denetimindeki teşebbüsten menfaat sağlama yasağı · **gizli bilgileri açıklama** yasağı

3 Hizmet Sınıfları ve Memurluğa Giriş

12 hizmet sınıfı (md. 36): Genel İdare · Teknik · Sağlık ve Yardımcı Sağlık · **Eğitim ve Öğretim** · Avukatlık · Din · Emniyet · Jandarma · Sahil Güvenlik · **Yardımcı Hizmetler** · Mülki İdare Amirliği · Millî İstihbarat Hizmetleri Sınıfı.

Yaş (md. 40)

Genel olarak **18 yaşını** tamamlayan memur olabilir. Meslek veya sanat okulunu bitirenler **en az 15 yaşında** ve mahkemeden **kazai rüşt** kararı almak şartıyla atanabilir.

Engelli istihdamı (md. 53)

Kurumlar dolu kadrolarının **%3'ü** oranında engelli memur çalıştırmak zorundadır (yurt dışı teşkilat hariç).

Adaylık (md. 54)

Adaylık süresi **1 yıldan az, 2 yıldan çok olamaz**; bu sürede başka kuruma **nakil yapılamaz**. Sıra: **temel eğitim → hazırlayıcı eğitim → staj**.

Adaylıkta ilişik kesme (md. 56)

Eğitim ve staj devrelerinin herhangi birinde başarısız olan · **birden fazla uyarma ve/veya kınama** alan · **aylıktan kesme veya kademe durdurma** alan adayların ilişiği, disiplin amirinin teklifi ve atamaya yetkili amirin onayıyla kesilir.

- **Asli memurluk (md. 58):** Başarılı adaylar onay tarihinden geçerli olarak asli memurluğa atanır; bu tarih **adaylık süresinin sonunu geçemez**.
- **İşe başlama (md. 62):** Aynı yerdeki göreve atanan **tebliğ günü**; başka yere atanan tebliğden itibaren **15 gün** içinde hareket edip yol süresini izleyen iş günü işe başlar.
- **Başlamayanlar (md. 63):** Zorlayıcı sebep olmadan başlamayanın ataması **iptal edilir** ve **1 yıl** memur olamaz; zorlayıcı sebep **2 ayı aşarsa** atama iptal edilir. Başka yere atananlara aylıksız **10 gün** ek süre verilebilir.

evrakburada.com

4 Kademe, Derece, Görevlendirme ve Çekilme

Konu	Kural
Kademe ilerlemesi (md. 64)	Bulunduğu kademede **en az 1 yıl** çalışmış olmak ve ilerleyebileceği kademe bulunmak.
Derece yükselmesi (md. 68)	Derecesinde **en az 3 yıl** ve bu derecenin **3. kademesinde 1 yıl** bulunmak.
Disiplin cezası almayana	Son **8 yıl** içinde disiplin cezası almayana bir kademe ilerlemesi; yükselebileceği derecenin 4. kademesine ulaşıp son 8 yılda ceza almayanın kazanılmış hak aylığı kadro şartı aranmaksızın bir üst dereceye yükseltilir.
Kalkınmada öncelikli yöre	Fiilen çalışılan her **2 yıl** için bir kademe ilerlemesi daha.
Yurt dışında görev (md. 77)	Yabancı devlet resmî kurumlarında **10 yıla**, uluslararası kuruluşlarda **21 yıla** kadar aylıksız izin.
Yurt dışına yetişme (md. 78)	**2 yıla** kadar ayrılma izni; gerekirse **bir kat** uzatılır.
Askerlik dönüşü	Terhisten itibaren **30 gün** içinde başvuru; kurum **30 gün** içinde göreve başlatır.

Çekilme (md. 94-97)

Nasıl?

Kuruma **yazılı** başvuru. İzinsiz ve mazeretsiz görev **kesintisiz 10 gün** terk edilirse yazılı başvuru aranmaksızın çekilmiş sayılır.

Ne zaman ayrılır?

Yerine atanan gelene ya da çekilme kabul edilene kadar görevine devam eder; yerine kimse **bir aya kadar** gelmezse üstüne haber vererek bırakabilir.

Yeniden memur olma

Kurala uyarak çekilen **6 ay**, uymadan çekilen **1 yıl**; devir-teslimi yapmadan bırakan **3 yıl** geçmeden memur olamaz. Olağanüstü hâl, savaş, afette görevi bırakan **bir daha** memur olamaz.

Yeniden atanma (md. 92)

Kendi isteğiyle **iki defadan fazla olmamak** üzere çekilenler, boş kadro ve nitelik şartıyla ayrıldıkları dereceye eşit dereceye atanabilir.

5 Çalışma Saatleri

Haftalık süre (md. 99)

Genel olarak **40 saat**; **cumartesi ve pazar** tatil. Yurt dışı kuruluşlarda hafta tatilini başka günler olarak **Cumhurbaşkanı** belirleyebilir.

Günlük saatler (md. 100)

Başlama-bitiş ve öğle dinlenmesi: merkezde **Cumhurbaşkanınca**, illerde **valilerce**. **Engelliler** için merkezde üst yönetici, taşrada mülki amir farklı belirleyebilir.

evrakburada.com

24 saat süren hizmetler (md. 101)

Saatleri kurum düzenler. Kadın memura raporla 24. haftadan önce ve her hâlde **hamileliğin 24. haftasından itibaren** ve **doğumdan sonra iki yıl** gece nöbeti verilemez; engelliye isteği dışında gece nöbeti verilemez.

Fazla çalışma (md. 178): Ücret ödenmeden fazla çalıştırılan personele her **8 saat** için **1 gün** izin verilir; bu iznin en çok **10 günlük** kısmı yıllık izinle birleştirilebilir.

6 İzinler — Yıllık, Mazeret, Hastalık, Refakat, Aylıksız

İzin	Süre / kural
Yıllık izin (md. 102)	Hizmeti **1-10 yıl** (10 dâhil) olana **20 gün**, 10 yıldan fazla olana **30 gün**; zorunlu hâlde gidiş-dönüş için en çok **ikişer gün** eklenir.
Kullanılışı (md. 103)	Toptan veya kısım kısım; **birbirini izleyen iki yılın izni bir arada** verilebilir; cari yıl ile önceki yıl hariç eski izinler **düşer**. **Öğretmenler** yaz ve dinlenme tatillerinde izinli sayılır, ayrıca yıllık izin verilmez. Radyoaktif ışınla çalışana ayrıca **1 ay** sağlık izni.
Analık (md. 104/A)	**Doğumdan önce 8, sonra 16 hafta — toplam 24 hafta** (22.04.2026 tarihli **7578** sayılı Kanunla; eskiden 8+8=16). Çoğul gebelikte doğum öncesine **2 hafta** eklenir. Raporla doğumdan önceki **iki haftaya kadar** çalışılabilir; çalışılan süre doğum sonrasına eklenir.
Evlat edinme	3 yaşını doldurmamış çocuğu evlat edinen memura teslimden itibaren **8 hafta**; koruyucu aile olan memura **10 gün**.
Babalık ve ölüm-evlilik (104/B)	Eşinin doğumunda **10 gün babalık** izni; kendisinin veya çocuğunun evlenmesi ya da eşinin, çocuğunun, kendisinin veya eşinin ana, baba ve kardeşinin ölümünde **7 gün**.
Mazeret (104/C)	Yılda toptan veya bölümler hâlinde **10 gün**; zarurette **öğretmenler hariç** 10 gün daha (bu ikinci 10 gün yıllık izinden düşülür). Veren: merkezde atamaya yetkili amir, ilde vali, ilçede kaymakam.
Süt izni (104/D)	Analık izni bitiminden itibaren ilk 6 ay günde **3 saat**, ikinci 6 ay günde **1,5 saat**; saatleri kadın memur seçer.
Engelli çocuk (104/E)	En az **%70** engelli veya süreğen hastalığı olan çocuğun hastalığında, ana veya babadan biri için yılda **10 güne kadar**.
Yarım gün çalışma (104/F)	Analık izni sonunda süt izni almadan **1. doğumda 2 ay, 2. doğumda 4 ay, sonrakilerde 6 ay** günlük sürenin yarısı kadar çalışma; çoğul doğumda **+1 ay**; engelli çocukta **12 ay**.
Hastalık (md. 105)	Kanser, verem, akıl hastalığı gibi uzun tedavili hastalıkta **18 aya**, diğerlerinde **12 aya** kadar; gerekirse **bir kat** uzatılır, sonunda iyileşmeyene emeklilik hükümleri uygulanır. Görev kazası, saldırı veya meslek hastalığında **iyileşinceye kadar** izinli.
Refakat (md. 105)	Ana, baba, eş, çocuk veya kardeşin ağır kaza ya da uzun tedavili hastalığında sağlık kurulu raporuyla **3 aya kadar**, gerekirse **bir katına kadar** uzatılır.
Aylıksız izin (md. 108)	Hastalık izni bitiminden raporla **18 aya** kadar · doğum sonrası (ve eşi doğum yapan memura) **24 aya** kadar · evlat edinmede **24 aya** kadar · yurt dışına giden eş için görev süresince · **5 hizmet yılını** dolduran memura memuriyeti boyunca en fazla **iki defada toplam 1 yıl**. Mazeret kalkınca **10 gün** içinde dönmeyen **çekilmiş sayılır**.

evrakburada.com

Güncel değişiklik: Analık izni **7578 sayılı Kanunla (RG 01.05.2026)** toplam **24 haftaya** çıktı. Eski kaynaklarda "16 hafta" ve "doğumdan önceki üç haftaya kadar çalışma" yazar; güncel hâli "**24 hafta**" ve "**iki haftaya kadar**"dır.

Ezber: Yıllık **20/30** (+2+2 yol) · babalık **10** · ölüm-evlilik **7** · mazeret **10+10** (öğretmene ikinci 10 yok) · analık **8+16** · süt **3 / 1,5 saat** · yarım gün **2-4-6 ay** · hastalık **12/18 ay** · refakat **3 ay** · aylıksız **24 ay** · 5 yıl hizmete **1 yıl**.

7 Disiplin Cezaları ve Örnek Fiiller (md. 125)

Ceza	Tanım	Örnek fiiller
Uyarma	Görevinde ve davranışlarında daha dikkatli olması gerektiğinin **yazıyla** bildirilmesi	Özürsüz göreve geç gelmek-erken ayrılmak · tasarruf tedbirlerine uymamak · usulsüz şikâyet · **kılık-kıyafete aykırılık** · iş sahiplerine ilgisizlik
Kınama	Görevinde ve davranışlarında **kusurlu** olduğunun yazıyla bildirilmesi	Resmî araç-gereci **özel işinde kullanmak** veya kaybetmek · amire hâl ve hareketle saygısızlık · **verilen emirlere itiraz** · iş arkadaşına sataşmak · yetkisiz basına demeç · borcunu kasten ödememek
Aylıktan kesme	Brüt aylıktan **1/30 - 1/8** arasında kesinti	Özürsüz **1 veya 2 gün** göreve gelmemek · resmî eşyayı **özel menfaat** için kullanmak · amire **sözle** saygısızlık · yükümlü olduğu kişilere yalan beyan
Kademe ilerlemesinin durdurulması	Bulunduğu kademede ilerlemenin **1-3 yıl** durdurulması	Özürsüz kesintisiz **3-9 gün** gelmemek · **göreve sarhoş gelmek** · görevle ilgili çıkar sağlamak · **ticaret yapmak** · gerçeğe aykırı rapor · **mal bildirimi vermemek** · hakaret veya tehdit · siyasi parti yararına fiilen faaliyet
Devlet memurluğundan çıkarma	Bir daha memurluğa atanmamak üzere çıkarma	Özürsüz **bir yılda toplam 20 gün** gelmemek · **siyasi partiye girmek** · boykot, işgal, **grev** · yetkisiz gizli bilgi açıklamak · yüz kızartıcı hareket · 5816 sayılı Kanuna aykırı fiil · terör örgütüne yardım

Tekerrür

Cezanın dosyadan silinme süresi içinde aynı fiil tekrarlanırsa **bir derece ağır** ceza; aynı derecede cezayı gerektiren **farklı** fiillerin **üçüncü** uygulamasında bir derece ağır ceza.

Hafifletme

Geçmiş çalışmaları olumlu olan, **ödül veya başarı belgesi** almış memura **bir derece hafif** ceza uygulanabilir.

Devamsızlık merdiveni: 1-2 gün → aylıktan kesme · kesintisiz 3-9 gün → kademe durdurma · kesintisiz 10 gün → **çekilmiş sayılır** (md. 94) · yılda toplam 20 gün → memurluktan çıkarma.

evrakburada.com

8 Disiplin Usulü: Yetki, Süreler, İtiraz, Görevden Uzaklaştırma

Konu	Kural
Kim verir? (md. 126)	Uyarma, kınama, aylıktan kesme → **disiplin amiri** · kademe durdurma → **disiplin kurulu kararıyla** atamaya yetkili amir (il disiplin kurulu kararında **vali**) · memurluktan çıkarma → **yüksek disiplin kurulu** kararıyla. Kurullar ayrı ceza veremez, **kabul veya ret** eder; retten sonra amir **15 gün** içinde başka ceza verebilir.
Zamanaşımı (md. 127)	Öğrenmeden itibaren uyarma-kınama-aylıktan kesme-kademe durdurmada **1 ay**, memurluktan çıkarmada **6 ay** içinde soruşturmaya başlanmazsa; fiilden itibaren **2 yıl** içinde ceza verilmezse yetki zamanaşımına uğrar.
Karar süresi	Amir ilk üç cezayı soruşturma bitiminden itibaren **15 gün** içinde verir; kademe durdurma dosyası **15 gün** içinde kurula gönderilir, kurul **30 gün** içinde karar verir; yüksek disiplin kurulu en çok **6 ay** içinde karar verir.
Savunma (md. 130)	Savunma alınmadan ceza verilemez; **7 günden az olmamak** üzere verilen sürede savunma yapmayan bu haktan vazgeçmiş sayılır.
Uygulama (md. 132)	Ceza verildiği tarihten itibaren hüküm ifade eder ve derhal uygulanır; aylıktan kesme **izleyen ay başında** uygulanır.
Atanma engeli	Aylıktan kesme alan **5 yıl**, kademe durdurma alan **10 yıl** daire başkanı ve üstü, il en üst yönetici, vali, büyükelçi vb. kadrolara atanamaz.
Dosyadan silinme (md. 133)	Uyarma ve kınamada **5 yıl**, diğerlerinde **10 yıl** sonra atamaya yetkili amire başvurarak silinmesi istenebilir; kademe durdurmada disiplin kurulunun görüşü alınır.
İtiraz (md. 135)	Amirin verdiği cezalara → **disiplin kurulu**; kademe durdurmaya → **yüksek disiplin kurulu**. Süre tebliğden itibaren **7 gün**; merci **30 gün** içinde karar verir. Bütün cezalara karşı **idari yargı** yolu açıktır.

Görevden uzaklaştırma — yetkililer (md. 138)

Atamaya yetkili amirler · bakanlık ve genel müdürlük **müfettişleri** · illerde **valiler** · ilçelerde **kaymakamlar** (ilçe şube başkanları için valinin muvafakati şart).

Süreler ve haklar

Uzaklaştırmayı izleyen **10 iş günü** içinde soruşturmaya başlanır. Disiplin kovuşturmasında en çok **3 ay** sürer; ceza kovuşturmasında durum **her 2 ayda bir** incelenir. Uzaklaştırılan, tutuklanan veya gözaltına alınan memura aylığının **üçte ikisi** ödenir.

9 Mali Haklar, Sosyal Yardımlar ve Yetiştirme

Aylık

Gösterge × **katsayı**; katsayılar genel bütçe kanunuyla belirlenir; aylık her ayın başında **peşin** ödenir, emeklilik ve ölümde o ayın aylığı geri alınmaz.

Aile yardımı

Çalışmayan veya sosyal güvenlik kurumundan aylık almayan eş için ve her çocuk için (0-6 yaş bir kat artırımlı) ödenir; **vergi ve kesintiye tabi değildir, haczedilemez**. Eşlerin ikisi de memursa (Kanun metnine göre) **yalnız kocaya** verilir. Evlenen ve 25 yaşını dolduran çocuğa verilmez (kız çocuğu ve malul çocuk istisnası).

evrakburada.com

Ölüm yardımı

Memur olmayan eşi veya aile yardımı alınan çocuğu ölene en yüksek memur aylığı kadar; memurun ölümünde bunun **iki katı**. Vergi ve kesintiye tabi değildir, haczedilemez. **Cenaze giderleri** kurumca ödenir.

Vekâlet

Vekâleten atanana vekâlet edilen kadronun 1. kademe aylığının **üçte biri**, açıktan atanana **üçte ikisi**; vekil asilde aranan şartları taşımalıdır.

Eğitim-öğretim tazminatı

Fiilen öğretmenlik yapanlara (müdür, müdür yardımcısı dâhil) 1-2. derecede **%100**, 3-4. derecede **%95**, diğerlerinde **%85**; **başöğretmen %120**, **uzman öğretmen %60** ek.

Ders ücreti (md. 176)

Gündüz öğretimi **140**, akşam, hafta sonu ve tatil öğretimi **150** gösterge; özel eğitim ve cezaevi öğretmenlerine **%25**, DYK kurslarında **%100** fazlasıyla.

- **Pansiyon indirimi:** Mahrumiyet yerinde çalışan memurun çocuğuna en az **%50**; sınıfta kalırsa aynı sınıf için ikinci yıl verilmez.
- **Mecburi hizmet:** Yurt içinde Devlet hesabına okuyanlar öğrenim süresi kadar, yurt dışında okuyanlar öğrenim süresinin **iki katı** kadar.
- **Hizmet içi eğitim:** Her kurumda bir **eğitim birimi** kurulur; birden çoksa biri "Merkez Eğitim Birimi" olur.
- **Yarım zamanlı çalışma:** Doğum yapan memur analık izninden, eşi doğum yapan babalık izninden sonra çocuğun **mecburi ilköğretim çağına** kadar haftalık sürenin yarısı kadar çalışmayı isteyebilir; ödemeler ve kademe-derece süreleri **yarım** hesaplanır.

evrakburada.com

★ 657 Devlet Memurları — Sınavda En Vurucu Noktalar

Son tekrar listesi

1. Hâkim ve savcılar, öğretim üyeleri, emniyet, Danıştay meslek mensupları **657 dışındadır**; öğretmen ve il/ilçe MEM memuru **657'ye tabidir**.
2. Memur **siyasi partiye üye olamaz**; sendikaya **üye olabilir**. Grev, ticaret, hediye alma yasaktır.
3. **12 hizmet sınıfı**; öğretmenler **Eğitim ve Öğretim Hizmetleri** sınıfında.
4. Memurluk için genel yaş **18**; meslek/sanat okulu mezunu **15 yaş + kazai rüşt**. Kurumlar dolu kadronun **%3**'ü kadar engelli çalıştırır.
5. Adaylık **1 yıldan az, 2 yıldan çok olamaz**; asli memurluk tarihi adaylık sonunu geçemez. Aynı yerdeki göreve atanan **tebliğ günü** başlar.
6. Derece yükselmesi: derecede **3 yıl** + 3. kademede 1 yıl; son **8 yıl** ceza almayan memura 1 kademe.
7. Çekilme: izinsiz **10 gün** kesintisiz terk = çekilmiş sayılır; şartlara uyarak çekilen **6 ay**, uymayan **1 yıl**, devir-teslimsiz **3 yıl** memur olamaz; OHAL/savaş/afette izinsiz çekilen **bir daha** olamaz.
8. Haftalık çalışma **40 saat**; illerde mesai saatlerini **vali** belirler. Hamileliğin **24. haftası**ndan doğum sonrası **2 yıl**a kadar gece nöbeti yok.
9. Yıllık izin: 1-10 yıl **20 gün**, 10 yıldan fazla **30 gün**; yol için **ikişer gün**; iki yılın izni birlikte; **öğretmene ayrıca yıllık izin yok** (tatilde izinli).
10. Analık izni (7578 ile) **8 + 16 = 24 hafta**; doğumdan önceki **2 haftaya** kadar çalışılabilir; çoğul gebelikte doğum öncesine **+2 hafta**.
11. Babalık **10 gün**; evlilik/ölüm **7 gün** (amca sayılmaz); evlat edinmede **8 hafta**; koruyucu aileye **10 gün**.
12. Mazeret izni **10 gün**; zarurette +10 gün (**yıllık izinden düşülür**, **öğretmenler hariç**).
13. Süt izni: ilk 6 ay günde **3 saat**, ikinci 6 ay **1,5 saat**; saatlerde **annenin tercihi** esastır. Yarım gün çalışma: 1. doğum **2**, 2. doğum **4**, sonrakiler **6** ay (engelli/çoğulda **12** ay).
14. Hastalık izni: uzun tedavide **18 ay**, diğerlerinde **12 ay**; bir kat uzatılır. Görevde kaza = **iyileşinceye kadar** izinli. Refakat **3 ay** + bir kat.
15. Aylıksız izin: doğum sonrası **24 ay**; 5 yılını dolduran **iki defada toplam 1 yıl**; mazeret bitince **10 gün** içinde dönülür.
16. Disiplin cezaları (hafiften ağıra): **uyarma → kınama → aylıktan kesme (1/30-1/8) → kademe durdurma (1-3 yıl) → çıkarma**.
17. Uyarma/kınama/aylıktan kesmeyi **disiplin amiri** (15 günde), kademe durdurmayı **disiplin kurulu kararıyla atamaya yetkili amir**, çıkarmayı **yüksek disiplin kurulu** verir.
18. Zamanaşımı: öğrenmeden **1 ay** (çıkarmada **6 ay**), fiilden itibaren **2 yıl**. Savunma süresi en az **7 gün**; savunmasız ceza verilemez.
19. İtiraz: tebliğden **7 gün**; merci **30 günde** karar verir. Uyarma-kınama-aylıktan kesme → **disiplin kurulu**; kademe durdurma → **yüksek disiplin kurulu**.
20. Sicilden silme: uyarma-kınama **5 yıl**, diğerleri **10 yıl** sonra istenebilir. Aylıktan kesme **izleyen aybaşında** uygulanır.
21. Görevden uzaklaştırmada aylığın **2/3**'ü ödenir; **10 iş günü** içinde soruşturma başlar; disiplin kovuşturmasında en çok **3 ay**.

evrakburada.com

Fiil	Ceza
Geç gelme, erken ayrılma, kılık kıyafet	Uyarma
Emre itiraz, resmî eşyayı özel işte kullanma, izinsiz basına demeç	Kınama
1-2 gün özürsüz devamsızlık, amire sözle saygısızlık	Aylıktan kesme
3-9 gün devamsızlık, sarhoş gelme, mal bildirimi yapmama, ticaret	Kademe durdurma
Yılda toplam 20 gün devamsızlık, siyasi partiye girme, gizli bilgiyi açıklama	Devlet memurluğundan çıkarma

Karıştırılanlar / soru tuzakları

1. Amire **sözle** saygısızlık aylıktan kesme; **hâl ve hareketle** saygısızlık kınamadır.
2. Siyasi parti yararına **faaliyet** kademe durdurma; partiye **girmek** çıkarmadır.
3. Resmî eşyayı **özel işte** kullanmak kınama; **özel menfaat** için kullanmak aylıktan kesmedir.
4. Tekerrürde **bir derece ağır**; ödüllü memura **bir derece hafif** ceza uygulanabilir.

evrakburada.com